

Daune morale. Persoană privată de libertate. Admitere

Curtea de Apel Cluj, Secția I-a civilă, decizia civilă nr.386/A din 5 martie 2015

Prin sentința civilă nr. 516 din 4 noiembrie 2014 a Tribunalului Cluj, pronunțată în dosarul nr. .../117/2013, a fost respinsă excepția inadmisibilității acțiunii invocată de pârâtul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice. A fost admisă în parte acțiunea civilă formulată de reclamantul G.R.I., împotriva pârâtului Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice, și în consecință: A fost obligat pârâtul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice să-i plătească reclamantului G.R.I. suma de 30.000 lei cu titlu de daune morale. Pentru a pronunța această sentință, tribunalul a reținut următoarele: În ceea ce privește excepția inadmisibilității acțiunii invocată de pârâtul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice tribunalul a respins-o pentru argumentele ce vor fi expuse în continuare: Potrivit art. 504 alin 2 C proc. pen., are dreptul la repararea pagubei și persoana care, în cursul procesului penal, a fost privată de libertate ori căreia i s-a restrâns libertatea în mod nelegal, alin 3 din stipulând că privarea sau restrângerea de libertate în mod nelegal trebuie stabilită, după caz, prin ordonanță a procurorului de revocare a măsurii privative sau restrictive de libertate, prin ordonanță a procurorului de scoatere de sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale pentru cauza prevăzută în art. 10 alin. 1 lit. j) ori prin hotărâre a instanței de revocare a măsurii privative sau restrictive de libertate, prin hotărâre definitivă de achitare sau prin hotărâre definitivă de încetare a procesului penal

pentru cauză prevăzută în art. 10 alin. 1 lit. j). În condițiile în care reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile legale anterior evocate nu au putut fi reținute ca fiind pertinente susținerile pârâtului potrivit căruia demersul reclamantului este inadmisibil, întrucât acesta nu a fost niciodată condamnat și apoi achitat, această ipoteză fiind imaginată de legiuitor la art. 504 alin 1 Cod. proc. pen. De asemenea, nu a fost primită ca fiind întemeiată susținerea pârâtului potrivit căruia reclamantul este îndreptățit la despăgubiri doar în ipoteza în care procesul penal ar fi încetat în temeiul art.10 lit j C pr pen, în condițiile în care reclamantul, a invocat în susținerea construcției juridice existența unei hotărâri definitive de achitare, făcând trimitere la dispozițiile art.504 alin 3 C pr pen. În ceea ce privește fondul cauzei, tribunalul a apreciat că demersul judiciar al reclamantului este parțial fondat pentru următoarele considerente: Verificându-se hotărârile judecătorești depuse la dosarul cauzei, tribunalul a constatat că starea de fapt expusă de către reclamant în considerentele cererii de chemare în judecată corespunde realității. Astfel, așa cum s-a reținut în sentința penală nr. 121/D/2008 pronunțată în ședința nepublică din data de 05.03.2008 de către Tribunalul Cluj în dosarul nr. .../117/2007, prin încheierea penală nr. 47/C/2007 din data de 30.03.2007 pronunțată de Tribunalul Cluj – Secția Penala a dispus luarea măsurii arestării preventive a inculpaților, printre care și reclamantul din prezenta cauză, iar ulterior, măsura arestării preventive a fost prelungită prin încheierea penala nr.58/C/2007 până la data de 27.05.2007. După înregistrarea dosarului la instanța de judecată la data de 25.05.2007 s-a procedat la verificarea legalității și temeiniciei măsurii arestării preventive potrivit dispozițiilor art. 3001 C.P.P., măsura arestării preventive fiind menținută. Împotriva acestei soluții de menținere a măsurii arestării preventive inculpații, printre care și reclamantul a declarat recurs, acesta fiind respins ca nefondat prin Decizia penală nr. 335/31.05.2007 pronunțată de Curtea de Apel Cluj. La termenele

de judecată din datele de 21.06.2007 și 09.08.2007 măsura arestării preventive a fost menținută față de inculpați, respingându-se totodată și cererile de înlocuire a acestei măsuri cu măsura obligării de a nu părăsi țara.

La termenul de judecată din data de 27.08.2007 s-a dispus față de reclamantul G.R.I. înlocuirea măsurii arestării preventive cu obligarea de a nu părăsi localitatea, instanța considerând ca temeiurile care au stat la baza luării măsurii arestării preventive față de acesta(filele 17-22 din dosar). Prin Sentința penală nr. 121/D/2008 pronunțată în ședința nepublică din data de 05.03.2008 de către Tribunalul Cluj în dosarul nr. .../117/2007, în baza art. 334 instanța a dispus schimbarea încadrării juridice din infracțiunea de trafic de persoane prev. de art. 12 alin. 1 și alin. 2 lit. a din Legea 678/2001 modificată prin Legea 287/2005 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C.P., reținută în sarcina reclamantului, în infracțiunea de lovire, prev. de art. 180 alin. 1 CP. față de partea vătămata N.P.. Cu privire la această infracțiune, instanța prin aceeași sentință a dispus în temeiul art. 11 pct.2 lit. b raportat la art. 10 lit. h C.P.P. încetarea procesului penal pornit împotriva reclamantului, ca urmare a retragerii plângerii prealabile(fila 53 din dosar) Prin aceeași sentință, instanța, în baza art. 11 pct.2 lit. a raportat art. 10 lit. c C.pr pen., a dispus achitarea reclamantului G.R.I. sub aspectul săvârșirii infracțiunii de trafic de minori prev. și ped. de art.13 alin. 1, 2 și 3 din Legea nr. 678/2001, modificata prin Legea nr. 287/2005 cu aplicarea art.41 alin.2 Cod penal(fila 54 verso din dosar). În baza art. 11 pct. 2 lit. a raportat la art. 10 lit. d, instanța a dispus achitarea reclamantului sub aspectul săvârșirii infracțiunii de constituire, conducere, aderare și sprijinire a unui grup infracțional organizat prev. de art. 7 din Legea nr. 39/2003. Prin sentința anterior menționată a fost revocată față de reclamantul G.R.I. măsura obligării de a nu părăsi țara instituită prin încheierea penală din data de 03.12.2007. Sentința penală nr. 121/D/2008 pronunțată în ședința nepublică din data de 05.03.2008 de

către Tribunalul Cluj în dosarul nr. .../117/2007 a rămas definitivă, fiind respins atât apelul declarat împotriva acestei sentințe prin Decizia penală nr. 74 pronunțată în ședința nepublică din data de 23.11.2010 de către Curtea de Apel Suceava în dosarul cu nr. .../117/2007, cât și recursurile declarate împotriva acestei decizii prin Decizia penală pronunțată de înalta Curte de Casație și Justiție la data de 05.12.2012(fila 97 din dosar). Având în vedere starea de fapt anterior expusă, tribunalul a conchis că în speță sunt pe deplin aplicabile dispozițiile art. 504 alin 2 și 3 C pr pen. În esență, textul legal menționat anterior are dispoziții clare, neechivoce, în sensul că Statul Român este obligat la despăgubiri pentru arestarea sau deținerea persoanei în cazul în care procesul penal este soldat cu o soluție de achitare, cum este cazul în prezenta speță, soluția de achitare însemnând automat, în concepția legiuitorului român, că arestarea sau deținerea pe parcursului procesului penal a fost nelegală, așa cum rezultă din interpretarea coroborată a celor două alin. 2 și 3 ale art.504 C pr pen. În ceea ce privește solicitarea reclamantului privind plata de despăgubiri sub formă de daune morale tribunalul a constatat că sunt întemeiate în parte pretențiile reclamantului, raportat la durata arestării preventive și a măsurii de a nu părăsi localitatea, respectiv țara, precum și la prejudiciul moral suferit de acesta, suma de 30.000 lei reprezentând o sumă suficientă și cu caracter rezonabil aptă de a reprezenta o compensare pentru prejudiciul moral suferit de reclamant. În determinarea cuantumului daunelor morale dispozițiile legale incidente în materie nu stabilesc criterii concrete, acest cuantum a fost determinat de instanță în raport cu datele concrete ale speței, instanța a avut în vedere elemente precum: atingerea adusă valorilor care definesc personalitatea umană, valori care se referă la integritatea fizică și sănătate, la cinste, la demnitate, onoare, prestigiu profesional ș.a. Cu privire la acest prejudiciu moral, efectul negativ privește afectarea acelor atribute ale persoanei care influențează relațiile sale sociale și cele care se situează

în domeniul afectiv al vieții persoanei.

Cu alte cuvinte, dauna morală constă în atingerea adusă acelor valori care definesc personalitatea umană și se referă la existența fizică a omului, sănătatea și integritatea corporală, la cinste, la demnitate, onoare, prestigiu profesional și alte valori similare. Din această perspectivă, prin privarea de libertate a reclamantului, acestuia iau fost afectate negativ drepturile și libertățile fundamentale, iar suferințele fizice și psihice provocate de o asemenea măsură pot și trebuie să fie reparate prin acordarea unor despăgubiri. Astfel cum rezultă din probatoriul testimonial administrat în cauză, după eliberare reclamantul era o persoană complet schimbată, era mai retras, chiar foarte retras, nu mai era acea persoană comunicativă, era cărunt. Toți cei trei martori audiați în prezenta cauză au relevat că în momentul ridicării reclamantului din casă de către organele de poliție și ulterior, pe parcursul menținerii arestării preventive, copii acestuia au avut de suferit, erau speriați și șocați. Astfel, martorul M.E.C. a precizat că în condițiile în care îi întreba cineva unde este tatăl lor, copiii începeau să plângă, în timp ce martorul G.S.D. a relevat că știe de la soția reclamantului că minorii au suferit un șoc și au fost duși la psiholog pentru a depăși mai ușor acest incident. De asemenea, din aceeași perspectivă, martorul M.A. a precizat că un coleg de școală al unuia dintre copii reclamantului i-a spus acestuia că „tatăl tău este un pușcăriaș”, ocazie cu care copilul reclamantului s-a supărat foarte tare, fiind marcat de spusele colegului său. În aceste condiții, tribunalul a conchis că măsura arestării preventive aplicată reclamantului, ulterior infirmată de către instanța de judecată a determinat, din perspectiva situației familiale, pentru reclamant o adevărată traumă psihică. Așa cum s-a menționat anterior, ulterior eliberării atitudinea reclamantului față de membrii familiei sale s-a schimbat foarte mult, acesta s-a izolat în sine refuzând o comunicare cu cei apropiați și cu prietenii săi. Acuzațiile aduse reclamantului au produs în cadrul

comunității un efect negativ, atitudinea acesteia răsfrângându-se asupra reclamantului, acesta simțindu-se izolat și blamat în cadrul comunității în care trăiește. De asemenea este de remarcat faptul că urmare a aplicării măsurii arestării preventive situația financiară a familiei reclamantului a scăzut în mod simțitor, aceasta în condițiile în care toate afacerile pe care le derula reclamantul anterior arestării sale s-au năruit. Martorul M.A. a precizat că în perioada arestării a fost afectată situația financiară a familiei reclamantului, întrucât i s-au stricat toate afacerile fiind închise sălile de jocuri, magazinele alimentare, aspect relevat și de către martorul M.E.C.. Traumatizant a fost pentru reclamant și mediul de detenție pe o perioadă destul de îndelungată având în vedere și soluția finală de achitare de sub învinuirea săvârșirii infracțiunii de care a fost acuzat precum și consecințele produse de această situație față de familia sa, aceasta trecând prin reale dificultăți materiale. Nu în ultimul rând, toți martorii au relevat, prin depozițiile lor, că ulterior aplicării măsurii arestării preventive reclamantul a început să aibă probleme de sănătate având mai multe boli, respectiv diabet zaharat, hipertensiune, probleme cu inima, hemoroizi și apnee în somn ceea ce presupune că, reclamantul de mai multe ori, povestind cu el, stă 5 minute și apoi adoarme instantaneu, aceste aspecte coroborându-se cu actele medicale existente la dosar(filele 98-108 din dosar, respectiv filele 120-138 din dosar). Raportat la toate probele existente în dosar, anterior evocate, tribunalul a concluzionat că arestarea preventivă, desfășurarea procesului penal în faza urmăririi penale și în cele trei faze ale judecății au afectat prestigiul profesional și social al reclamantului, sănătatea și starea sa psihică, pe membrii familiei sale astfel a acordat în favoarea acestuia o despăgubire în cuantum de 30.000 lei cu titlu de daune morale. Împotriva acestei sentințe au declarat apel în termenul legal reclamantul și pârâții.

Reclamantul G.R.I. a solicitat modificarea sentinței atacate

în sensul de a fi obligat pârâtul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice la plata sumei de 100.000 euro, cu titlu de despăgubiri morale. În motivarea apelului reclamantul a arătat că instanța de fond reține în mod corect starea de fapt, în sensul că a fost arestat nelegal în perioada 30.03.2007-12.09.2007, deci 166 zile, iar până la data de 5.03.2008 a fost privat de libertate, instituindu-se în sarcina lui interdicția de a păsări localitatea și țara, că prin eroarea judiciară intervenită au fost lezate drepturile fundamentale ale omului, că a existat o atingere a valorilor care definesc personalitatea umană, că are dreptul la repararea prejudiciului produs. Hotărârea instanței de fond este nelegală și netemeinică cu privire la cuantumul despăgubirilor morale acordate de numai 30.000 lei. Astfel, instanța de fond a apreciat o sumă mai puțin rezonabilă, de aproximativ 190 lei pentru fiecare zi de arest, sumă care nu este întâlnită în practica judiciară din țara noastră și nu a apreciat corespunzător efectul produs prin arestarea sa și interdicția de a părăsi țara, asupra situației sociale, profesionale pe plan fizic și psihic. În sprijinul motivelor invocate prin apel, reclamantul a invocat practică judiciară, a Tribunalului Maramureș și a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Pârâtul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice a solicitat schimbarea sentinței atacate, în sensul admiterii excepției inadmisibilității acțiunii, cu motivarea că, cererea reclamantului nu se circumscrie cazurilor care dau dreptul la repararea pagubei, conform art. 504 Cor proc. penală. Aceasta, pentru că reclamantul nu a fost niciodată condamnat definitiv și apoi achitat, astfel că nu este întrunită nici condiția prev. de art. 504 alin. 3 Cod proc. penală, în sensul că hotărârea definitivă de încetare a procesului penal nu are ca temei legal art. 10 alin. 1 lit. j Cod proc. penală, ci art. 10 lit. h Cod proc. penală, pentru infracțiunea de lovire prev. de art. 180 alin. 1, ca urmare a retragerii plângerii prealabile. Sub aspectul prejudiciului moral, probele administrate în cauză nu au relevat implicațiile morale pe care durata reținerii le-ar fi avut asupra reclamantului,

respectiv asupra statutului social de implicațiile pe plan afectiv legate de reținerea sa, în condițiile în care în procesul de apreciere a probatoriului, cu ocazia soluționării dosarului penal, instanța de fond a reținut în mod corect împrejurările faptice concrete, cât și vinovăția inculpaților. Înscrierile anexate de reclamant în probațiune nu conțin un minim de indicii care să facă legătura dintre afecțiunile de care suferă reclamantul și faptul reținerii sale. Prin apelul declarat, Ministerul Public – Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție – DIICOT Cluj au solicitat desființarea sentinței atacate, rejudecarea cauzei și în consecință, să se dispună în principal, respingerea ca inadmisibilă a acțiunii formulată de reclamantul G.R.I., iar în subsidiar, respingerea ca nefondată a acțiunii sau reducerea cuantumului sumei la plata căreia a fost obligat Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice pentru următoarele considerente: În ce privește fondul cauzei, aprecierile instanței de fond sunt nelegale și netemeinicie. În primul rând, instanța de fond a dat o interpretare greșită cazurilor și condițiilor care dau dreptul la repararea pagubei reglementate de art. 504 alin. 3 Cod proc. penală, respingând în mod nelegal excepția inadmisibilității acțiunii. Dispoziția din art. 504 alin. 3 Cod proc. penală este clară, neechivocă și de strictă interpretare. Prin urmare, atâta vreme cât reclamantul a fost achitat definitiv doar pentru o parte a activității infracționale ce i-a fost imputată, iar pentru una din faptele deduse judecății s-a dispus încetarea procesului penal, dar în alt temei decât cel expres și limitativ prevăzut de art. 504 alin. 3 Cod proc. penală, respectiv art. 10 lit. h Cod proc. penală, cererea reclamantului nu întrunește condițiile legale de admisibilitate. Dreptul la repararea pagubei produse reclamantului se putea naște doar în măsura în care achitarea sa definitivă se impunea sub aspectul tuturor celor trei infracțiuni deduse judecății.

Hotărârea atacată este criticabilă și sub aspectul temeiniciei, întrucât probele administrate în cauză nu fac

dovada existenței unei legături de cauzalitate între privarea de libertate a reclamantului și năruirea afacerilor sale, pe de o parte și degradarea stării sale de sănătate, pe de altă parte. Martorii audiați în cauză au relevat faptul că și după arestarea preventivă a reclamantului, societățile comerciale în care acesta avea calitate, au continuat să funcționeze, că societățile comerciale au intrat în faliment la o dată mult ulterioară punerii în libertate a reclamantului, acest fapt fiind cauzat cel mai probabil de condițiile generate de criza economică. Sub aspectul stării de sănătate a reclamantului, actele medicale depuse în susținerea cererii sale, dincolo de faptul că sunt de dată foarte recentă, nu fac dovada debutului vreuneia dintre bolile de care suferă reclamantul în perioada detenției preventive și nici a legăturii de cauzalitate dintre condițiile privării de libertate și natura bolilor de care suferă reclamantul. Prin întâmpinarea depusă, intimatul G.R. s-a opus admiterii apelului declarat de pârâțul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice, arătând că motivul invocat nu subzistă, deoarece motivul arestării lui nu-l constituie infracțiunea de lovire, ci celelalte infracțiuni reținute în sarcina lui pentru care a fost achitat. Mai mult, motivul invocat că el nu a fost niciodată condamnat definitiv și apoi achitat, astfel că nu ar fi îndeplinite cerințele art. 504 alin. 3 Cod proc. penală nu prezintă relevanță juridică, deoarece privarea de libertate există, iar printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă s-a dispus achitarea lui. Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice a depus la dosar întâmpinare la apelul declarat de reclamant, solicitând respingerea apelului acestuia, invocând aceleași motive pe care le-a invocat în declarația de apel. Examinând apelurile declarate prin prisma motivelor invocate, curtea apreciază că sunt nefondate și în consecință în baza art. 296 alin. 1 Cod proc. civ., urmează să le respingă pentru următoarele considerente: În ce privește apelurile pârâților, având în vedere că motivele invocate în susținerea lor sunt identice, curtea le va analiza împreună. Reclamantul și-a întemeiat acțiunea pe dispozițiile art. 504 alin. 2 și 3 Cod

proc. penală. Art. 504 alin. 2 Cod proc. penală prevede că „are dreptul la repararea pagubei și persoana care, în cursul procesului penal a fost privată de libertate, ori căreia i s-a restrâns libertatea în mod nelegal”, iar alin 3 al aceluiași articol prevede că „privarea sau restrângerea de libertate în mod nelegal trebuie stabilită după caz, prin ordonanță a procurorului de revocare a măsurii privative sau restrictive de libertate, prin ordonanța procurorului de scoatere d sub urmărire penală sau de încetare a urmăririi penale pentru cauza prevăzută de art. 10 alin. 1 lit. j, ori prin hotărâre a instanței de revocare a măsurii privative sau restrictive de libertate, prin hotărâre definitivă de achitare sau prin hotărâre definitivă de încetare a procesului penal pentru cauza prev. de art. 10 alin. 1 lit.j”. Din interpretarea acestor dispoziții legale rezultă că, pentru nașterea dreptului la reparație, condiția cerută de alin. 3 al art. 504 Cod proc. penală este aceea ca privarea sau restrângerea de libertate în mod nelegal să fi fost stabilită printr-o hotărâre definitivă de achitare. Din momentul în care România a devenit parte contractantă a Convenției pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, textele de lege care vizează drepturi și garanții care fac obiect de reglementare al acestei convenții, se interpretează în conformitate cu dispozițiile acesteia, potrivit principiului preeminenței dreptului internațional, consacrat de dispozițiile art. 11 și 20 din Constituția României. Dreptul la libertate și siguranță și dreptul la despăgubiri în situația lipsirii nelegale de libertate, este garantat, de asemenea, de art. 5 par. 5 din Convenție, care condiționează acordarea de despăgubiri doar de existența unei arestări nelegale, fără să fie necesară o hotărâre judecătorească anterioară care să constate nelegalitatea reținerii sau arestării. În cauză, caracterul nelegal al privării de libertate a reclamantului și a restrângerii libertății acestuia se evaluează prin prisma soluției finale pronunțată în cauza penală în care s-au luat aceste măsuri. Astfel, prin încheierea penală nr. 47/C/30.03.2007 pronunțată de Tribunalul

Cluj s-a luat măsura arestării preventive a inculpaților, între care și reclamantul din prezenta cauză, iar ulterior, măsura arestării preventive a fost prelungită prin încheierea penală nr. 58/C/2007, până la data de 27 mai 2007. Măsura arestării preventive a inculpaților s-a dispus pentru săvârșirea infracțiunilor de trafic de persoane prev. de art. 12 alin. 1 și alin. 2 lit. a din Legea nr. 678/2001, cu aplicarea art. 41 alin. 2 C. penal, trafic de minori prev. de art. 13 alin. 1 și alin. 2 lit. a din Legea nr. 678/2001 cu aplicarea art. 41 alin. 2 C. penal, și constituire într-un grup infracțional organizat prev. de art. 7 din Legea nr. 39/2003, cu aplicarea art. 33 lit. a C. penal. După înregistrarea dosarului la instanța de judecată în data de 25 mai 2007 s-a procedat la verificarea legalității măsurii arestării preventive, măsură care a fost menținută, iar recursul declarat împotriva acestei soluții a fost respins. La termenele de judecată din data de 21 iunie 2007 și 9 august 2007, măsura arestării preventive a fost menținută față de inculpați și doar la data de 27 august 2007 s-a dispus față de inculpatul G.R.I., reclamantul din prezenta cauză, înlocuirea măsurii arestării preventive cu obligarea de a nu părăsi localitatea. Prin sentința penală nr. 121/D/2008 din 5.03.2008 a Tribunalului Cluj, rămasă definitivă prin respingerea apelurilor și recursurilor declarate împotriva ei, instanța a dispus schimbarea încadrării juridice din infracțiunea de trafic de persoane prev. de art. 12 alin. 1 și alin. 2 lit. a din Legea nr. 678/2001 modificată prin Legea nr. 287/2005, cu aplicarea art. 41 alin. 2 C. penal, reținută în sarcina reclamatului în infracțiunea de lovire prev. de art. 180 alin. 2 C. penal, infracțiune în legătură cu care, instanța, prin aceeași sentință a dispus în temeiul art. 11 pct. 2 lit. b cu art. 10 lit. h Cod proc. penală, încetarea procesului penal ca urmare a retragerii plângerii prealabile. Prin aceeași sentință, instanța, în baza art. 11 pct. 2 lit. a raportat la art. 10 lit. c Cod proc.pen., a dispus achitarea reclamantului sub aspectul săvârșirii infracțiunii de trafic de minori și în baza art. 11 pct. 2 lit. a raportat la art. 10 lit. d Cod

proc.pen., achitarea reclamantului sub aspectul săvârșirii infracțiunii de constituire și sprijinire a unui grup infracțional. Prin sentința penală nr. 121/D/2008 a fost revocată față de reclamant măsura obligării de a nu părăsi țara instituită prin încheierea penală din 23.12.2007. Din această hotărâre judecătorească rezultă așadar că măsura arestării preventive înlocuită ulterior cu măsura de a nu părăsi localitatea a fost luată față de reclamant în considerarea săvârșii infracțiunii prev. de art. 12 alin. 1 și 2 lit. a și art. 13 alin. 1,2 și 3 din Legea nr. 678/2001. Așadar, finalizarea procedurii penale a condus la concluzia lipsei vinovăției penale a reclamantului în săvârșirea faptelor reținute ca infracțiuni, respectiv fapta nu a fost săvârșită de inculpat și faptei îi lipsește unul din elementele constitutive ale infracțiunii. Or, tocmai reliefarea unor asemenea împrejurări deschid dreptul persoanei la repararea prejudiciului suferit, ca urmare a privării sau restrângerii de libertate. În concluzia celor reținute, excepția inadmisibilității acțiunii invocată de pârâți este nefondată, reclamantul fiind îndreptățit la repararea prejudiciului moral, prejudiciului de imagine și de familie suferit. În ceea ce privește critica formulată de reclamant și pârâți cu privire la cuantumul despăgubirilor acordate, curtea apreciază că este nefondată.

Art. 505 alin. 1 Cod proc. penală stabilește criteriile în funcție de care se determină acordarea despăgubirilor pentru prejudiciul suferit, dar nu stabilește și criteriile de cuantificare a acestuia. Acest lucru este pe deplin justificat de faptul că prejudiciul moral nu poate fi stabilit prin rigori abstracte din moment ce el diferă de la persoană la persoană, în funcție de circumstanțele concrete ale fiecărui caz. Nici Curtea Europeană atunci când acordă despăgubiri morale nu operează cu criterii de evaluare prestabilite, ci judecă în echitate. Curtea apreciază că suma acordată reclamantului cu titlu de despăgubiri morale pentru perioada arestării preventive (30.03.2007 – 27.08.2007) și interdicției

de a nu părăsi localitatea (27.08.2007 – 3.12.2007), este suficientă pentru a oferi o reparație completă pentru atingerea adusă onoarei, reputației și persoanei reclamantului, atât în ceea ce privește viața sa privată, cât și cea socială. Aceasta, având în vedere afecțiunile resimțite de persoana reclamantului, constând în izolarea și refuzul de a comunica cu cei apropiați și cu prietenii săi, de familia acestuia, a cărei situație financiară a scăzut în mod simțitor, de trauma psihică suferită de cei trei copii ai reclamantului, care au suferit un șoc în momentul arestării tatălui lor, fiind nevoiți să urmeze proceduri speciale la un psiholog pentru a depăși acest incident. Criticile formulate de pârâți cu privire la faptul că hotărârea instanței de fond nu este temeinică, întrucât a apreciat în mod greșit că probele testimoniale și cu înscrisuri administrate în cauză nu fac dovada existenței unei legături de cauzalitate între privarea de libertate a reclamantului și năruirea afacerilor sale, că năruirea afacerilor reclamantului s-a datorat crizei financiare, nu pot fi reținute în totalitate. Chiar dacă solicitările reclamantului prin raportare la prejudiciul pe care l-a încercat prin pierderea unor relații comerciale se regăsesc în patrimoniul societății comerciale, reclamantului îi revin beneficiile obținute din calitatea de administrator, astfel că durata de 166 de zile cât a durat arestul și 205 zile de limitare a posibilităților de deplasare, i-au afectat afacerile. De asemenea, chiar dacă actele medicale sunt ulterioare perioadei luării măsurii arestării preventive și interdicției de a părăsi localitatea, bolile de care suferă reclamantul, cum ar fi diabetul zaharat, pot fi consecința traumei psihice pe care acesta a suferit-o pe perioada detenției.

Sursa: Curtea de Apel Cluj

